

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГРИБІВНИЦТВО»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p> <p>Спеціальність: <u>203 «Садівництво та виноградарство»</u></p> <p>Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>7-й</u></p> <p>Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u></p> <p>Назва кафедри: <u>Лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства</u></p> <p>Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>Доктор с.-г. наук, професор Вдовенко Сергій Анатолійович</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>vd_sa@vsau.vin.ua</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Грибівництво» є вибірковою компонентою ОПП «Садівництво та виноградарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Ботаніка», «Фізіологія рослин».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Рослинництво з основами кормовиробництва», «Енергоефективність та альтернативні джерела енергії».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни.

Дисципліна Грибівництво спрямована на отримання здобувачами теоретичних і практичних основ грибівництва в нових ринкових позицій, опанування основних видів, методів і принципів грибівництва на сучасних

підприємствах різних форм власності. В умовах ринку грибівництво набуває на підприємствах нових функцій, а саме: не тільки забезпечувати процес виробництва конкурентоздатної продукції, але і сприяти досягненню повного використання матеріальних ресурсів, справедливому розподілу доходів серед працівників та зростанню якості життя.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у майбутніх спеціалістів теоретичних і практичних навичок з вирощування їстівних грибів та формування загальної технології вирощування.

Завдання навчальної дисципліни

Висвітлення питань у вивченні морфологічних особливостей грибів, біологічних вимог, сучасних інтенсивних технологій з підготовки субстрату, вирощування та зберігання продукції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральні компетентності (ІК)

Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин).

ФК2. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодових, ягідних культур і винограду, розмноження овочевих рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

ФК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодових, овочевих рослин і винограду для розв'язання виробничих

технологічних задач, у тому числі для їх зберігання і переробки.

ФК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

Програмні результати:

ПНР 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.

ПНР 9. Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності плодовоовочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПНР 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПНР 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної плодово-ягідної продукції та винограду відповідно до чинних вимог.

ПНР 17. Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (*soft skills*) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Розвиток грибівництва в захищеному ґрунті	2	2	10
2	Будова та обладнання споруд для вирощування грибів	2	2	10
3	Існуючі технології вирощування їстівних грибів	2	2	10
4	Необхідність вирощування шампінйона за однозональною системою	2	2	10
5	Необхідність вирощування шампінйона за багатозональною системою	2	2	5
6	Вирощування гливи звичайної за	2	2	5

	інтенсивного способу			
7	Вирощування гливи звичайної за екстенсивного способу	2	2	10
8	Необхідність вирощування шії-таке за інтенсивного та екстенсивного вирощування.	4	2	10
9	Вирощування кільцевика за інтенсивним вирощуванням	2	2	10
10	Технологія вирощування зимового та літнього опенька в захищеному ґрунті	2	2	5
11	Шкідники та хвороби грибів, методи боротьби з ними	2	2	10
12	Виробництво комерційного міцелію	2	2	5
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	26	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за	32	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням,

	заданою проблемною тематикою)			обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	22	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Вдовенко С.А., Чернецький В.М., Улянич О.І., Паламарчук І.І. Овочівництво захищеного ґрунту. Практикум: Навч. посіб. Вінниця, 2017. 137 с.
2. Вдовенко С.А. Soberalska K., Dawidowicz L. Глива легенева *Pleurotus pulmonarius (Fr.) Quel* перспективний їстівний гриб для функціонального харчування. *Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: "Сільське господарство та лісівництво"*, Вінниця, 2017. Випуск 7. Том № 1. С. 140–149.
3. Вдовенко С.А., Dawidowicz L. Хімічні сполуки, які містяться в їстівних грибах і їх вплив на організм людини. *Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: "Сільське господарство та лісівництво"*, Вінниця, 2017. Випуск 7. Том № 2., С. 102–110.
4. Вдовенко С.А. Виробництво гливи звичайної в захищеному ґрунті: монографія. Вінниця: 2013. 163 с.
5. Вдовенко С.А. Вирощування їстівних грибів: Навч. посіб. 2011. 129 с.

Додаткова

1. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво. За ред.. В.І. Лихацького. К.: Урожай, 1996. 304 с.
2. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво: ч. 2. К.: Урожай, 1996. 360 с.
3. Болотський А.С. Овочі України. Харків: Орбіта, 2001. 1088 с.

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – участь у дискусіях на лекційних заняттях – 12 балів; участь у роботі на практичних заняттях – 16 балів; виконання контрольних робіт, тестування – 18 балів; індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою) – 14 балів показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів; підсумковий контроль, (залік у тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів.

Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання здобувачем підсумкової контрольної роботи (тестування).

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	8
3	Виконання контрольних робіт, тестування	9
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	7
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання контрольних робіт, тестування	9
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	7
Всього за атестацію 2		30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування		30
Разом		100
	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.